

Naročnina \$2.00 na
leto. Izhaja dva krat
na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA
AMERIKA

Excellent advertising

medium.

ST. 21. NO. 21.

VOL. VI

Mestne novice.

Zanimiva obravnavava proti policijskemu načelniku Kohlerju. Nočni obiski pri Mrs. Shearer.

RAZNE PRICE.

—V pondeljek popoldne se pričela zanimiva obravnavava proti policijskemu načelniku Kohlerju, ki je obdolžen velike nemoralnosti in zanemarjenja svojih dolžnosti. Nastopile so razne priče, ki so povedovale, kako je Kohler zahajal v neki Mrs. Shearer, ki je baje najlepša ženska v Clevelandu. Obravnavo proti Kohlerju so začeli njegovi nasprotniki, ki bi ga radi spravili stran od policije, ker jim ne ugaja. Obravnavo vodi civilna komisija pod predsedstvom Holdinga, ki je že enkrat sodil Kohlerja, pa ga je popolnoma oprostil. Glavne priče so bile neka Mrs. Merki, ki stanuje zraven Mrs. Shearer in je baje vse videla, kaj je Kohler delal v stanovanju Shearerja, potem mož ženske, h kateri je Kohler zahajal in neki Benjamin priatelj Shearera, Obtožnica trdi, da je bil Kohler 2. februarja, 23. maja in 5. junija pri Mrs. Shearer v njeni spalni sobi. Posebno se gre za dan 5. junija. Okoli 8. ure zvečer je bil Kohler pri ženski, ko je nenadoma prisel njen mož domov, in ker mu na ponovno vonjenje ni hotel nihče odprieti, je razbil okno v pritličju in tako prišel v stanovanje. Napotil se je navzgor, kjer je dobil Kohlerja brez nogavic, brez ovratnice in z odpeto strajco, njegova žena pa je sedela z zmirsčenimi lasmi in le v lahni obleki na postelji. Sam Shearer, mož ženske je potem ženo in Kohlerja spodil iz hiše. To so glavne točke. Zagovornik policijskega načelnika bo pa dokazal, da je bil Kohler od 31. januarja do 3. februarja 1912 doma bolan, torej ni mogel okoli hoditi. To je potrdil tudi policijski zdravnik Norton. Policijski zapiski pa bodo dokazali, da je bil Kohler 5. junija 1912 v službi ves večer, torej tudi ni moral biti navzoč pri Mrs. Shearer. Ta teden obravnavava še ne bo gotova. Kohler pravi, da je vse skupaj le zarota priti njeni, da ga spravijo iz službe.

—V Collinwoodu je preminil ljubljeni rojak Anton Jakoš, p. d. Starc, trgovec z grocerijo, in sicer v torek popoldne. Neizprosna smrt je iztrzala iz naše sredine hrabrega moža, prijubljenega rojaka in zvestega moža svoji družini. Žalostno se je razširila vest po naselbini, ker vsakdo je poznal moža kot poštenejega trgovca, ki je rad storil dobro vsakomur. Bil je tudi dober delavec v slovenski župniji, ki je z njim zgubila zvestega člena. Pokojni je bil rojen v Velicem Gabru na Dolenjskem leta 1874, torej je bil sedaj komaj 39 let star. Doma zapušča še starši in dve sestri, tukaj pa soprogo, sedem otrok in tri brate. V Ameriki je bil 14 let. Bil je ustanovni član društva sv. Janeza Krst. št. 71 J.S.K.J. v Collinwoodu in prvi član. Jako se je veselil na desetletnico, ki bi jo moral državljansko letos praznovati. Društvo mu je v spomin bratske ljubezni poklonilo krasen venec in ga polnoštevilno spremeno na pokopališče sv. Pavla v četrtek zjutraj. Naj mu sveti večna luč, ostali žalujoči družini pa naše iskreno sožalje.

—Slavno občinstvo se opozarja na fino burko "NEBEZA NA ZEMLJI", ki jo priredi v nedeljo, 16. marca Slovenski Sokol v Krasusovi dvorani. Ma-

lokateremu bo znano, kako se posojuje omožene ženske drugim možem, da se pride do lepe dote, kako prijatljiv prijatelju posodi grajščino, da se resi dolgov. Vse to nam prikazuje burka "Nebesa na zemlji", katero bodo videli v nedeljo. Vsi prijatelji dramatično so prošenici, da pridejo v največjem številu k tej predstavi, prvič ker je v resnici fina igra, drugič pa ker se nam letos tako malo iger-nudi. Pridite zdaj, da dobite dobre sedeže. Začetek ob pol osmih zvečer.

—Naši mladi Slovenci se letos silno zanimajo za baseball. Organizirali so pravcate "team", in kakor se širi glas, bo tudi velik boj med posamzanimi igralci. V nedeljo, 16. marca imajo pri Fr. Kmetu, na 3922 St. Clair ave. zborovanje ob 3. uri popoldne, katere se naj udeležijo vsi igralci.

—Konvencija Slovenske Dobrodelenke Zvezze se hitro približuje. Treba je mnogo priprav, da se konvencija dostojno praznuje. Saj bo pomenila ta konvencija velik napredok v clevelandskem društvenem življenu, da popolno preobrat v kript Clevelandu nastane, že se bodojo zbrali v resnici delavnici in za korist Clevelandu navdušeni moži. V ta namen se zberejo v torek, 18. marca, ob 8. uri zvečer vsi društveni uradniki vseh društev spadajočih v S. D. Z. v Grdinovi dvorani. Prošene so tudi ženske odborne, da pridejo zraven, kakor tudi odborniki šele pred kratkim ustanovljenih društev, ker vsa društva imajo enako pravico. Dolžnost je, da se dostojno pripravimo za drugo glavno zborovanje naše Zvezze. Seja je sklicana po predsedniku dr. st. John Zulich.

—Društvo sv. Jožeta ima redno sjeo v nedeljo, 30. marca, to je peto nedeljo v mesecu, namesto 23. marca, ki je velikonočna nedelja. Ob tej seji se bo tudi ukrepalo, kako pristopi društvo sv. Jožeta k Slovenski Dobrodelenki Zvezzi.

—Kdor hoče poslati velikočno številko našega lista v staro domovino naj nam poslje 10 centov in naslov. Na razpolago imamo še kakih 100 številk.

—V kratkem ustanovi mesto posebnega državnega nadzornika, ki bo pregledoval vse poslovanje takih tvořek, ki pošljajo denar v staro domovino in prodajajo vozne listke.

—Slovenic Publishing Co. iz New Yorka nam je poslala en izvod najnovejše slovensko-angloške slovnice in slovar. Že na zunanjem pogled je knjiga tako veliki in pričakujejo se tudi v Lorainu, kjer je kakih 10.000 ljudij zaposlenih pri jeklenem trstu. Vse Slovene prijavno opominjamo na to zborovanje, da se ga udeleže v velikem številu, kakor so to storili tudi clevelandski Slovenci.

Oglas.

Trenutek dela.

Nihče ne ve, kaj nam prinese prihodnji trenutek. Lahko pride največja sreča ali pa največja nesreča. Danes smo močni in zdravi, jutri bodo pa že prikovan na postelj. Ker se naš položaj tako hitro spreminja, moramo biti pripravljeni na vse. Jako dobro zdravilo, ki prepreči razne pojave v bolezni, je Trimerjevo ameriško gorenko vino. To hitro prežene iz želodca vse nečiste snovi, uredi organe, da dobro prebavljajo in jih utrdi za njih delo. Čistenje telesa ne povzroči nobenih neprilik. Rabite to zdravilo, kadar ste zaprti, zgubite apetit, neprebavnost, glavobol.

Po lekarnah: Jos. Triner, 1333-39 So. Ashland ave. Chicago, Ill. Ce imate revmatizem ali nevriljigo, rabite Trinerjev li-

Bele sužnje

Več držav je upeljalo preiskave, zakaj žrtvujejo toliko mladih dekle svojo čast in poštenje.

MINIMALNA PLAČA.

Chicago, 13. marca. Preiskava, ki se je začela v tem mestu, in kateri na celu je podgovrnec O'Hara, je postal že skoro narodna preiskava. Gre se za to, da se poizve natančno vroke, ki gonijo in silijo mlade dekle v belo sužnjost, kjer morajo prodati čast in poštenje, da se preživijo. Illinoiska državna zbornica je že začela s postavami. California je objavila preiskavo, in v New Yorku se tudi že giblje. Enake preiskave so obljubile tudi Minnesota in Mississippi. Neki čincevski list se je brzjavno obrnil na vse guvernerje v Uniji z vprašanjem, če so voljni podpirati gibanje proti belim sužnjicam. Od vseh je prišel dogovor, da so vedno pripravljeni.

Zenske v tovarnah in drugih podjetjih so preslabo plačane, kar je glavni vzrok nihnih težnjem, da si po drugih potih isčejo zasluga. Zato pa hočejo sedaj vse države upeljati postave, ki bi določevala, koliko morajo podjetniki najmanj plačevati ženskim uslužbenkam.

Pennsylvania pripravlja postavo, po kateri bi prepovedano ženskam zbirati se v posebnih hišah in se prodajati moškim. Druge države kujejo zoper drugačne postave. Pennsylavnska sodnija bo prisilila zdravnike, lekarne in druge osebe, ki imajo opraviti kaj s spolnimi boleznimi, da iste takoj naznamajo posebnemu državnemu oddelku.

Tudi država Ohio se je pričudila drugim državam. Guverner Cox izdeluje poseben poslanci, v kateri bo zahtevala naredi legiatura postavo, ki naj določi plačo vsem uslužbenkam, in ki se bo pečala tudi z odpravo teh sužnjic.

Pozor rojaki v Lorain!

American Federation of Labor priredi v nedeljo, 16. marca javno ljudsko zborovanje in sicer v Kohlinger Hall, 2818 Pearl St. ob 7. zvečer. Uspehi te največje delavske ameriške zvezze v Clevelandu so bili jasno veliki in pričakujejo se tudi v Lorainu, kjer je kakih 10.000 ljudij zaposlenih pri jeklenem trstu. Vse Slovene prijavno opominjamo na to zborovanje, da se ga udeleže v velikem številu, kakor so to storili tudi clevelandski Slovenci.

Oglas.

Trenutek dela.

London, 12. marca. Sem so dosegli zgodovinsko, ki poročajo, da so Srbi izkrcali zopet več čet pred Skadrom. Tekom prihodnjega tedna se začne splošni napad na to trdnjava. Brzjavke iz Carigrada poročajo, da so se začeli novi boji pri Catalji in pri Bulairu. Bulgarski polki so napadli levo kriko turške vojske. O uspehu te spopada se neve nicesar.

Atene, 12. marca. Grška vlada ima dosegaj vsega skupaj 78.000 Turkov vjetih, zajedno z onimi, ki so jih vjeli pri Janini. Grška vlada je porabilila dosegaj že nad milijon dolarjev za prehranje teh ujetnikov.

Landon, 12. marca. Srbska vlada je najela posojilo 6 milijonov dolarjev pri neki banki v Švici. Plačati mora 7 in pol treh mesecev po vojni mora plačati glavnico banki nazaj.

Lakota v Drinopolju

Poveljnik Drinopolja je brzjavil, da ne more držati mesta dalj kot en teden ker je zmanjšalo živil.

AVSTRIJA NAGAJA.

Carigrad, 12. marca. Po manjkanju živeža v Drinopolju je tako hudo, da je poveljnik trdnjave, Shukri paša, brzjavil v Carigrad, potom brezčično brzjav, da trdnjave ne more dalj časa vzdružati kot kvečjem se en teden. Poleg tega pa nastanejo na tolikih mestih požari, da je skoro nemogoče povod naenkrat gasiti. Bulgari bi lahko z naskokom vzel mesto, vendar se bojijo, ker naskok bi veljal najmanj 25.000 živiljen.

London, 12. marca. Ko je došpela v Carigrad brzjavka poveljnika trdnjave Drinopolje, je bila takoj sklicana ministerstva seja, vendar se ministri niso mogli med seboj domeniti. Več ministrov se je izjavilo, naj se trdnjava uda. Javno mnenje v Carigradu je še vedno razburjeno.

Bograd, Srbija, 12. marca. Sem se poroča, da evropske velesile vedno bolj pritisajo na balkanske vlade, naj sklenejo mir s Turki. Balkanske vlade so se pa izjavile, da pravade sklenejo mir, ce se Turki udajo njih pogojem. Izročiti morajo Drinopolje in Skader in prepustiti vse egejske otroke ter plačati vojno odškodnino.

Belgrad, 11. marca. Avstrijski poslanik Ugron, je danes prišel k srbskemu ministerskemu predsedniku Pašiću in mu povedal, da Avstrija nikar ne bo dovolila, da Srbi se nadalje pomagajo Črnogorcem pri trdnjavi Skader. Slednja trdnjava je baje prestolnica Albanije, in Srbi nimajo tam nobenih interesi. Srbski ministerstvi predsednik se je pa izjavil, da bo srbska vlada sama zavodovala, kam naj korakajo njeni vojaki in da Srbi vladajo v Srbiji, v Avstriji pa Avstriji.

To je nova nesramnost avstrijske vlade, ki hoče na vsak način oslabiti uspeh balkanskih narodov, borečih se za svoboščino. Javno mnenje v Belgradu, glavnem mestu Srbije, je silno razburjeno, in zvečer je prišlo do silnih demonstracij, ko so Srbi zvedeli, kako nesramno zopet nastopa Avstrija naprim njim. Avstrijski spletki res ne bo prej konec, dokler ne bo Avstrija enkrat poštena od Slovanov.

Charlestown, W. Va., 12. marca. Voditelji premogarske unije so že zadnji, da je šolski odbor dovolil neki tukajšnji učiteljicu eno leto počitnic, ker pričakuje obisk s škole.

Minister klofutan.

Huntington, N. J., 12. marca. Mrs. Alexander in njena dva otroka sta bila danes ubita na razstrele v hiši. Mož, ki je premogar, je postil doma en sod smodnika. Otroci so smodnik raztresli po sobi in prišli do silnih demonstracij, ko so Srbi zvedeli, kako nesramno zopet nastopa Avstrija naprim njim. Avstrijski spletki res ne bo prej konec, dokler ne bo Avstrija enkrat poštena od Slovanov.

Minister klofutan.

Rim, 12. marca. Ko je šel danes mornariški minister Pasquato Cattolica iz ministerske palače, ga je na ulici napadel neki upokojeni admiral, in ga oklofutal. Pričel se je boj, in policija je oba sovražnika komaj razdržila. Admiral dolž ministrja, da ga je slednji prisilil k odstopu.

Kaj je storil Jezus po 40dan skem postu?

"Kaj je storil Jezus, ko se je postil štirideset dnij?" vpraša katehet zelo lahkomiselnega učenca. V naglici odgovori ta: "V Kano je šel na ženitovanje."

Springboro, Ill., 12. marca. Neki Thomas Sellinger je spravil vse premoženje, \$2300 v peč, da bi denar skril pred taxtovi. Večer je pa prizgal ogenj v peči in pozabil, da ima denar v peči, Seveda je vse zgorelo. Peč je pa baje nesel na banko.

Miru se ni.

Meksiki se nadaljuje revolucija, ki zahteva vsak dan nove žrtve. Amerikanici v nevarnosti.

MADERISTI NA DELU.

Nogales, Mexico, 12. marca. Dvatisoč upornih vojakov upornega guvernerja Caranza je oblegan v Nuevo Leon od 4000 vladnih čet. Vsa trenutek se pričakuje krvave bitke. Včeraj je prišlo v vladni četam šest generalov, ki bodojo vodili nadaljnje boje. Po celi državi Sonora vlada hud odpor proti Huertovi vladi. Tu imajo pristali ustreljenega predsednika Madera svoj glavni stan.

Država Sonora se hoče popolnoma odtrgati od republike Mexico. V Sonori je kakih 5000

oberoženih mož, ki čakajo spopada z vladnimi četami. Kroglovi pogosto padajo na ameriško ozemlje, in ameriška vlada se je raditev lahko spelje na led, a vse skupaj ne more na. Še nismo v pomočju unije, pač pa z vsakim posebej." To je največja zloba kompanije, ki dobro ve, da posamezne delavce lahko spelje na led, a vse skupaj ne more na. Še nismo v pomočju unije, pač pa z vsakim posebej.

IZ WEST VIRGINIJE.

Akron, 12. marca. Posebni satenati odbor, ki je prišel iz Columbusa, da preiskuje vzroke štrajka, je pozval danes za stopnika kompanistov, advoka Younga. Izjavil se je v imenu kompanistov, da kompanije nikako ne bodojo obravnavale z delavsko unijo, kako naj se štrajk konča. Govoril je, da oblastno, ko se je izjavil: "Ce dobro hočejo štrajkarji, kaj imeti od kompanije, morajo priti najprvo dela prist, kakor vedno.

In ko bodo na delu, bo kompanija z njimi obravnavala, toda ne s pomočjo unije, pač pa z vsakim posebej." To je največja zloba kompanije, ki dobro ve, da posamezne delavce lahko spelje na led, a vse skupaj ne more na. Še nismo v pomočju unije, pač pa z vsakim posebej.

Oblasti so zacele preiskovati naglo smrt admirala.

Younga, Izjavil se je v imenu kompanistov, da kompanije nikako ne bodojo obravnavale z delavsko unijo, kako naj se štrajk konča. Govoril

za dr. Birk, da blagajnikova žena podpisuje društvene rešoljice? Nadalje piše g. Birk, da jih imenujem jaz izdajice. Zaka? Bom takoj razložil. Ko sem jaz pisal v tem listu svoje dopise, sem imel blag namen za Slovence v Clevelandu, sem natanko raztolmačil, da je dobro za nas, da se tukaj organiziramo. Žel sem za to lepe uspehe, splošno priznanja. Le nekaj izdajice se ni strinjalo s tem, in brž so obesili svoje umazano perilo v drugih listih, mesto da bi čedili po domaćih pragih. Moj namen je bil in bilo pomagati vsem organizacijam, najbolj pa slednje potrebujemo v Clevelandu, in magari če se vti na glavo postavite, jaz ne odneham za en las, kar sem pisal. Žal, da mi uredništvo ne dovoli se več prostora, ker bi lahko še marsikaj povedal. Kdo neče gledati, kar se godi pred njegovimi očmi, naj pa drži oči zaprite.

G. Birk, konečno še pristavi, da je delal, da je bil v tovarni zaposlen, ker je to njegov zasluge. Jaz pa pravim, da je to res, toda živi še kaj od družega tudi. Več ne rečem, pač pa hočem omeniti, da včasih ali pa nikdar ni dobro se prenagli, ker se poznamo, saj smo skoro sosedje. Čitatelji naj mi opreste, mene ni strah, imam dovolj skušen in žrtvovanja, zato pa ne trpiam obrekovanja, ker za vsa svoja dela sem vedno odgovoren.

A. Grdina.

Cleveland, O. Cenjeno uredništvo. Zopet vas moramo nadlegovati, ker nekateri preveč molčijo. Moj namen ni pošteneh ljudi obrekovati, pač pa hočem nekoliko resnice povedati glede Slovenske Delavske Zadržne Zveze. Čitali smo pred dalj časa v listu, da nam slovenski trgovci ne bodojo nasprotovali, kakor so se javno izjavili. Toda temu nikakor ni tako. Odkar je začela poslovati Slov. Del. Zadr. Zveza, se gorovijo različne nerescne stvari proti Zadruži, samo da se ljudi nadleguje. Govori se, da bodojo uničili zadružo, kar pa nikakor ni možato od onih, ki je pisal, da ne bo nasprotoval. Čitateljem bi svetoval, da se ne ozirajo na take grožnje, ker vsakdo ve, zakaj je nasprotje, ker veliko profita bo zginilo, iz žepov nasprotnikov in bo imel narod toliko več dobička od tega. Mogoče katere peče vest, ker neče vsakdo tako plesati, kakor kdo zahteva! Jaz pa pravim, da le pogumno naprej. Saj smo vsi Slovenci in vsakdo ima pravico živeti ravno tako dobro kot njegov bližnj, in vsakdo ima pravico si pomagati najprej, začeti trgovino, prodajati in kupovati. Kdo more tako pravice tudi dlevecem odrekati? Nihče, ker je tudi proti postavam. Ali se ne bi ravnali po izreku, ki pravi: ljubi svojega bližnjega kot samega sebe?

Mi, delnicarji Slov. Del. Zadruge, le pogumno stopimo v vojsko, ker tukaj nam ni treba ne pušk ne kanonov, pač pa resne volje, in zmaga bo ravno tam, kjer je delavna roka in kjer je večina. Neki tovariši mi je pravil, da je prišel k njeni gospodinji trgovcu, ki ji je oblubil vse cenece dajati, ako od njega jemlje. Da, tako je, zakaj pa prej ni bilo cenece, predno se je Zadruža ustavila. Torej Slovenci le skupaj, da bodojo kaj premogli, vsak Slovenec bi moral biti član tega potrebnega zavoda. Se je veliko Slovencev, ki si nečejo pomagati. Ako smo bratje, Slovenci, podajmo si roko, saj smo mi delavci ravno tako Slovenci kot trgovci, in kakor sam že prej omenil, ima vsakdo pravico od Boga in narave si pomagati, kakor si more. In kdor deluje nasproti temu, ta kerši božje in človeške postavke. Sami si morate pomagati, in sicer le v združenju.

Naznanjam se, da se vrši seja 16. marca v Knausovi dvorani ob 9. zjutraj. Na sv. udejden Anton Selan, predst. S. D. Z. Z.

Joliet, Ill. Čas je že, da se zopet oglašimo, da smo še pri življenu. Sicer je res nevarnost, da nas stisne huda zima, ki je komaj zdaj priključila nekje od severa, a mi smo

korenjaki in se je ne bojimo. Ker nemoremo veliko na prosti, se pa pod streho pri gorki peči prav pridno vadimo za veselico, ki jo bomo priredili na belo soboto, 29. marca zvezcer v Sternovi dvorani. Društvo "Triglav", ki se prav kreplje razvija, in nam je že marsikatero veselo urico preskrbelo, bo igralo omenjeno soboto "Zupanovo Miklo". Igra je kaj zanimiva, ena prvih slovenskih iger sploh, ki so bile spisane v slovenskem jeziku. Igralki in igralci se prav trudijo, da bodo zadovoljili mnogoštevilne goste, ki bodojo prisli pogledati to igro. Tudi zapelo se bo par krasnih. "Triglav" si prizadeva postati prijetno domačeognjišče, kjer naj bi se rodoljubi, za dobro vneti jolietski Slovenci zbirali, se vadili v mili materini besedi, da je ne pozbajo, ampak jo vedno bolj vzljubijo in čislajo. Triglav je pa tudi podporno društvo, ki daje članom v slučaju bolezni podporo. Tako je v tem društvu zvezano prijetno s koristnim zabava z resnim delom. In tako je prav.

Le naprej po začrtani poti: napehi ne bodojo izostali. Na belo soboto zvezcer pa pride pogledati od blizu in daleč, ne bo vam žal. Prinesite nam pirov v podobi pol dolarjev, nivnas bodojo pa zato razveseli, da bodo pozabili vse skrbi tega sitnega življenga.

L. Grdin.

Joliet, Ill. Kakor se žije, ustavila se je tukaj nova Slovenska Delniška družba, ki bo izdelovala sodovico, pop in razne druge sladke piščice. Še imamo "Joliet Slovensko Podjetje", a kakor se čuje, baje rivo vso odjemalcem isto povsem zadovoljni. To je nekatere tukajšnje podjetje rojek, napotilo, da so si ustavili se jedno, tako da bo vsem ustrezelo. Da bo novo podjetje gotovo dobro uspevalo, ram je porok, to, ker je odbor novega podjetja sestavljen iz uglednih mož, ki uživajo med tukajšnjimi rojaki, kakor tudi med drugorodi, zaupanje in spoštovanje. Obilo sreče noveemu podjetju.

Opazovalec.

Zunajnost Evina.

V šoli so čitali zgodbje sv. pisma. Katehet polklice Radvančka. Ko ta prečita stavke: "Človeku ni dobro samemu biti, ustvariti ti hočem tovariščo," obrne. Po nesreči zgrabi več listov zajedno in čita v pripovesti o Noetovi ladji: "ki bo 300 čl. dolga, 50 široka, 30 pa visoka. Namaži jo zunaj in znotraj s smolu."

IZURJENI ČEŠKI knjigovez

B. F. PRIHODA

se priporoča Slovencem v rezavo vaškovitih knjig, posebno priporočenih in mašnih. Ljubo delo, nizke cene.

Naročila sprejema
CLEV. AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE.

Mali oglasi.

Naznanilo.

Društvo "Glas. Clev. delavec" št. 9. S. D. Z. naznanja, da je prihodnja mesečna seja v nedeljo, 16. marca ob 1. uri popoldne v J. Grdinovi dvorani v drugem nadstropju. Vse seje tega društva se odsedaj naprej vrše tam. Z bratskim pozdravom.

John Menart, predsednik.

Denar, katerega plačate za časopisa, je najbolje naložen.

POZOR!

Pozor Slovenci in posestniki, ako imate stanovanje oddati v najem, oglašajte se pri meni, ker imam že zdaj mnogo družin, ki si želijo stanovanje premeniti. John Zulich, 1197 E. 61 St. Princeton 1326 L. (22)

POZOR!

Naznanjam, da otvorim 17. marca svojo krojačnico, kjer bodo izdelovali vsakovrstne oblike, kakor popravljati tudi stare, da bodejo kakor nove. Priporočam se vsem Slovencem in Hrvatom. Kdo se hoče prepričati, kaj je dobra obuka, naj pride k meni, in mu naredim, kakor si sam želi. Lovrenc Urbanija, 6112 Glass ave. (23)

NAZNANILO.

Pri maškeradni veselicu Srbskega Sokola, v nedeljo, 9. marca je bila izvršvana številka III, katera številka opravičuje lastnika do zimske suknej. Kdo ima to številko, naj se oglaši na 6400 Varian ave.

Dve posamezni sobi se oddajo v najem. Postelje so v sobah. Vprašajte pri F. J. Turk, 5707 St. Clair ave. (32)

Stanovanje s 6 sobami in mala trgovina se odda v najem. Vprašajte pri F. J. Turk, 5707 St. Clair ave. (22)

VABILO IN VOŠČILO.

Vsem Jožkom in Pepcam voščim prav veseli god. Povabim jih tudi na veselo domačo zabavo, 19. marca. Imel bom dober prigrizek, fine piščice. Povabim pa tudi vse znance in prijatelje, da me pridejo ob tej prilikli obiskat. Svirala bo fina godba. V obilen obisk se priporoča

JOSIP FURLAN,
vogal 39. ceste in St. Clair ave. (22)

Soba brez hrane se odda v najem za enega fanta na 1118 E. 64. cesti. (23)

Ko pride spomlad,

se nemoretne zanesti na vreme, ampak lahko se zanesete na Severov Creme (Severa's Face Cream), ki nevjetno hitro ozdravi vnetje kože katero povzročajo vetri. Ozdravi tudi razpolike ustnice in roke. Očisti in omehča kožo ter je naredi lepo in volno. Vedno rabuje prvočlane dobre dočinke. Naprodaj v lekarnah. Cena 25 centov. Zagotovite se da dobite Severovega. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Ivana Turk, 1101 E. 63rd St. vog. Glass ave. Tel. Princeton 2140 R.

POZOR!

Pozor Slovenci in posestniki, ako imate stanovanje oddati v najem, oglašajte se pri meni, ker imam že zdaj mnogo družin, ki si želijo stanovanje premeniti. John Zulich, 1197 E. 61 St. Princeton 1326 L. (22)

Lepa prilika.

Slovenci, nudi se vam lepa prilika, katerega veseli kupiti hišo v Nottinghamu, O. v bližini Mr. Drugoviča. Naprodaj imam 8 hiš in 12 lotov. Hih se jako poceni, prodajajo se na male obroke, plačate pa naprej le par sto. Za nadaljnja pojasnila vprašajte pri John Zulich, 1197 E. 61 St. Telefon Princeton 1326 L. (26)

NAZNANILO.

Pri maškeradni veselicu Srbskega Sokola, v nedeljo, 9. marca je bila izvršvana številka III, katera številka opravičuje lastnika do zimske suknej. Kdo ima to številko, naj se oglaši na 6400 Varian ave.

Dve posamezni sobi se oddajo v najem. Postelje so v sobah. Vprašajte pri F. J. Turk, 5707 St. Clair ave. (32)

Stanovanje s 6 sobami in mala trgovina se odda v najem. Vprašajte pri F. J. Turk, 5707 St. Clair ave. (22)

VABILO IN VOŠČILO.

Vsem Jožkom in Pepcam voščim prav veseli god. Povabim jih tudi na veselo domačo zabavo, 19. marca. Imel bom dober prigrizek, fine piščice. Povabim pa tudi vse znance in prijatelje, da me pridejo ob tej prilikli obiskat. Svirala bo fina godba. V obilen obisk se priporoča

JOSIP FURLAN,
vogal 39. ceste in St. Clair ave. (22)

Soba brez hrane se odda v najem za enega fanta na 1118 E. 64. cesti. (23)

Priporočilo.

Najtopile se priporočam vsem, ki žele imeti v prihodnji seziji nove ali popravljene klobuke in slamnike. Vsa tako dela izvršujemo lepo in po najnižji ceni. Popravila in naročila sprejema

Ivana Turk,

1101 E. 63rd St. vog. Glass ave.

Tel. Princeton 2140 R.

Priporočilo.

Spodaj podpisana slovenska babica se najtopile priporoča slovenskim materam v So. Chicago in okolici kot izvrstna preskušena babica z diplomami. Cisto delo, nizke cene in najbolja postrežba. Moje dolgoletno delovanje priča o zadovoljnosti, kjer sem bila klicana. Se priporočam.

ANA VOJNOVICH,
9021 Greenbay ave.
SO. CHICAGO, ILL. (26)

Tel. So. Chicago 5421

Priporočilo.

Spodaj podpisana slovenska babica se najtopile priporoča slovenskim materam v So. Chicago in okolici kot izvrstna preskušena babica z diplomami. Cisto delo, nizke cene in najbolja postrežba. Moje dolgoletno delovanje priča o zadovoljnosti, kjer sem bila klicana. Se priporočam.

KJE JE moj brat Mihael Peskar. Pred 9. leti je bil v Ely, Minn. Prosim rojake, da mi naznamo njegov naslov, ali naj se sam javi. Ce pa ni vec živ, pa naj se javi njegova žena. Vincenc Peskar, Box 430, Nottingham, O. (21)

Razprodaja vina.

Ker rabim denar, sem sklenil razprodati svojo fino zalogu domačega vina. Najboljše domače vino finega okusa, prodajam sedaj za samo 32c galona. O taki ceni še nikdar prej niste slišali. Posodo preskrbite sami. Razprodaja traja od 17. marca naprej. Jos. Drugovich, Box 355 Nottingham, Ohio.

(21)

Hiše na prodaj.

6 sob za eno družino, lepo urejena hiša, cena samo \$1500. 8 sob za dve družine, cena \$2300. Osem sob, dve družine, na 60. cesti, cena \$3000. Osem sob, dve družine, na 62. cesti, \$3000. 12 sob, za dve družine, na Carl ave. hiša skoraj nova, vse pripravljena, cena \$4500. Deset sob, dve družine, škriljeva streha. Proda se na obroke Cene \$3150 Sedem sob, dve družine, na 66. cesti, cena \$3000. Enajst sob, 3 družine, na 66 Place, Cena \$2700. Sedem sob, dve družine, na Metta ave. Cena \$2300. Se mnogo drugih hiš v sredini slovenske naselbine. Prodajalna naprodaj. Nizke cene, ugodni prostori. Za pojasnila vprašajte John Zulich, 1197

POZOR!

Boljši so mali dobički, kakor večiki in redki, zato zarezam, da sedaj nudim priliko, da si za velikonočni čas nabavite vso žensko in otročje oblike, letne suknje, oblike z žeketon, kiklje iz najboljega volnenega blaga, žensko in otročje spodnjo oblike, vedno po nižji ceni kot kje druge. Če kupujete pri meni, si gotovo prihranite kaj denarja, ker so cene garantirano nižje. Vsaka Slovenska, ki pride v mojo trgovino, in kupi kaj ali nič, dobi tiket za \$5 zastonji. Priporočam se vsem Slovencam v Clevelandu, Collinwoodu in Newburgu in okolici za za obilen obisk in podpiranje mojega podjetja, za kar vam bom kako hvalezen. S spoznanjem

Pojdite

k Harold E. Emerich, kadar se hočete zavarovati proti ognju. 16205 St. Clair avenue Collinwood. Tel. Wood 58, Eddy 649 J. (28)

Našli smo

da je slovenski zobosdravniški

zavod imel krasen napredok leta 1912. Posli so povečali za 40%, cene so ostale iste. Hina cena vsem ljudem vesel. Tu se ne poganja, vi dobite za kar plačate. Najbolje delo za srednje cene. Nekaj vzrokov, zakaj smo vedno zapoljeni.

1. Mi ne rabimo slabega, drobenega zlata. 2. Instrumenti so elasti. 3. Delo najbolje. 4. Cene zmerne. 5. Občutje udobje. Vaš jozik se govori pri nas. 7. Izkušen zdravnik sedmih let. 8. Naši bolniki nas priporočajo. 9. Samo najbolje blago se rabí. 10. Največje pozornost posvečamo Slovencem. 11. Vrednost delarja dobite pri nas. 12. Dere mo zobe brez bolečin. 13.

OB REKI RIO DE LA PLATA

POTOPISNI ROMAN.

SPELIAL KAROL MAT

Za "Clevelandsko Ameriko" privedl

L. J. P.

Ko pride k nam v vrtno hišico, izvemo, da hoče kupiti nejšte število konj. Gayoril je, da ima s seboj tudi dovolj denarja, da lahko vse plača, kar hoči. Le žal, da je zvedel, da senorja nai doma, in se bo moral vrniti, odkoder je prišel.

"Moj mož se vrne jutri po polnici," odvrne senora. "Če želite dotedaj čas, me bo veselilo, senor, če ostanete pri nas."

"Hm!" premisliha častnik, "cas je imam, toda celo dopolnil je zamujeno."

"O, se vam pa tako mudi," reje Monteso, "tedaj pa vam jaz lahko postrežem, ker sem kar lastnika estancije in lahko v njegovem imenu sklenem častniški pogodbo."

"Dobro. Torej pridem jutri zjutraj k vam."

"Jutri zjutraj? Ali ne ostane pri nas?"

"Ni mogoče. Vas ne smem nadlegovati. To je kazen, ker sem si moram naložiti, ker sem vas tako pozno nadlegoval."

"Ha, mi vas ne pustimo proč, senor."

"Moram iti. S seboj imam par vojakov, katere rabim za napravitev konjev."

"No, estancija ima tudi za njo dovolj prostora. Dovolite, da vas preskrbim."

Poročnili se je moral vvesti in oči mizi. Trudil se je, da bi bil ujeden. Vendar človek mi ni ugajal. Zakaj, sam nisem mogel povedati. Njegovo oko je melo oster pogled, zaraščen je bil po očem licu in bil je mnogo starejši kot so navadno častniki. Tudi njegov nastop ni podelil, da je izuren častnik. Čudno je bilo, da je njegov prijatelj tudi na druge uplijival. Kar nekateri so vsi umolknili, da si je častnik trudil, da bi bil ljebečljiv in družben.

Povečinoma je govoril z menom. Zeleno se mi je, da mu jaz najbolj ugajam. Vpraševal me je po moji domovini, po tamšnjih okoliščinah, toda njegova upoznanja so bila tako bedasta, da nisem vedel, kaj bi odgovoril. Ce sem mu pa kaj hotel naložiti, tedaj me je ognjevito pogledal, kot bi bil njegov smutni sovražnik. Ni čuda da je bila vsa zabača pokvarjena.

Čutil je častnika tudi sam, da sem ne ugaja, ker hipoma se je dvignil in prosil, da ga opromisni, ker je truden od dolgega.

Ko se odstrani, smo se vsi oddihnili.

"Hvala Bogu," reče Monteso, "da je šel. Clovek mi kar ne ne ugaja. Najraje bi mu nati konjev ne prodal. Najbrž stavim take cene, da bo takoj šel."

"To bi moral že prej storiti," odvrne gospa. "Vendar pa bomo zopet veseli kot prej."

In v resnici smo se pričeli zoper zahvaliti. Sedeli smo skupaj do večera, in smo si konečno priznali, da še nismo doživelni tako, lepega večera kot nočoj. Pozno po nočni smo se podali k počitku.

Zjutraj, ko vstanem, čujem, da bo zajutrek zopet v vrtni hišici. Podam se torej tja, in dasi je bila posoda že pripravljena, ne dobit mleko tam. Raditev se napotim nekoliko po vrtu, in tako pridem do konca, kjer je zid mejil ob vrt. Ob zidu je bilo nekoliko stopnjev, ki so vodile na vrh zida. Stopenje po stopnjičatih in pred seboj zagledam lepo pokrajinsko slike. Tisočeroglavna živila se je tudi prebudila iz spanja in se začela takoj pasti. Mlada žrebeta skačejo poleg svojih mater in enoletni junčki veselijo po planjavni.

Komaj sem bil kake dve minuti na vrh zida, ko začujem korake za seboj. Med grmovjem opazim dva umazana vojaka, ki hodiča semintja. Kaj sta govorila, nisem mogel razumeti. Zdajci se pa pridobla prav do stopnjev, in v živahnem poslovoru se za trenutek ustavita.

Tu razumem njuju besede:

"Nam se ni trba batiti, ker mi ne riskiramo ničesar."

"To vem ravno tako dobro kot ti, in se tudi popolnoma ničesar ne bojim. Jaz samo mislim, da je zadeva bolj težavnina, kot smo prvotno nameravali."

"Radi jerberata?"

"Da. Kdo bi slutil, da je on brat in tovarnič estancije! Iz konjske kupčije — —"

Več nisem slišal, ker sta se oddaljila. Zdele se mi je, kot bi se mi bližala nevarnost, toda kako in kdaj, o tem sem bil popolnoma neves.

Cakam še trenutek, potem se pa podam v vrtni hišico tja, kjer se je delila čokolada za zjutrik. Spotoma naletim na Montesa. Iskal me je v sobi, in odšel pozneje na vrt. Seveda mu takoj povem, kar sem slišal.

"Ali vas vznemirja?" me vpraša.

"Gotovo. Ali ni to čuden pogovor?"

"Kaj? Jaz pa ne mislim takto."

"Ljudje so govorili o riskiranju."

"Vsaka konjska kupčija je združena z riskiranjem."

"Jaz pa mislim, da ima takozvani policijski komisar zoper svojo roko vmes."

"Rad bi vedel, kako! Vi ste začeli enkrat sumiti, in sedaj vidite vse črno. Toda vaša sumna ni opravičena. Glejte! Tam prihaja moja svakinja s svojo hčerkjo in častnikom. Prosim vas, da mu ničesar ne omislite o tem."

Monteso danes ni bil več v traku, pač pa je nosil zopet svojo staro obliko. Le čevelje je obul. In ker se s častnikom nismo prav razumeli, nismo tekem zajutri skoraj ničesar drugačev govorili kot to, da hoče Monteso pokazati častniku konje.

Obraz častnika mi je danes še manj prigajal kot včeraj. Predno se napotimo do čred, grem v svojo sobo, ker sem se hotel pripraviti za vsako nevarnost. Puško seveda nisem mogoč s seboj vzeti. Toda dva noža sem imel za pasom, in za večjo varnost si preskrbim še dva revolverja. Vendar revolverjev nisem hotel očitno nositi, pač pa sem zavil svoje škorinke dvakrat navzgor, tako da sem se lahko škornej posluževal kot žepov. Tu vtaknem revolverje, da jih ni mogel nihče opaziti. Potem pa grem na dvorišče, kjer so konji že čakali.

Vojaki častnika so bili že prizavljeni. To, sicer ni moglo vzбудiti sumnje, ker so morali spremljati svojega poveljnika. Toda bili so samo štirje, in ne pet. Pozneje sem dognal, da so tega moža odposlali, da nas zvodi v past, ki so jo namenili.

Konje poženemo. Naprej jahamo Monteso, jaz in poročnik, za nami pa vojaki. Sedaj sem dobil prilike občudovati bogastvo živine ob teh bratov.

Častnik se je izjavil, da bo šele tedaj izbral živali, ko bo pogledal vse oddelke. Jahali smo torej od pašnika do pašnika in smo se tako vedno bolj oddaljevali od estancije. Oči sem imel povsod, ker sem sumil zvijačo. Monteso je moral to opaziti, ker ob ugodni priliki se je pridružil meni in me vprašal:

"Ali še vedno skrbite, se-nor?"

"Toda kaj pa se nam more zgoditi?"

"Počakajmo."

"Vojaki nam prav nič ne morejo, tudi če hočejo. Een sam živig priklječe vse peone in gavče skupaj."

"To je edino, kar me tolazi."

"Torej ne boste strahopečni."

"Strahopečen, hal!"

Sedaj pa prižene poročnik svojega konja med najna-

tem je hotel preprečiti, da ne bi z Montesom nadalje govorila. To je pa seveda še bolj potrdilo moja sumnja. Monteso nas pa opomni, da pridev se-daj nimo črde, kjer so najboljši in najbolj divji konji. Tu je bil tudi plot visji in debelejši. Komaj sem imel čas po-gledati kje je Monteso. Bil je tako začuden, da niti časa ni imel zaživigati svojim gavčem. Komaj smo med njimi. Vi-ki dem res lepe živali, katerih še nihče ni jahal. Vendar ne bi svojega rujavca zamenjal s kom drugim. Nikakor mi ne ugajalo, ker je poročnik nepre-stano motril mojega konja. Iz-javil se, da teh konj gotovo ne more kupiti, ker so predvij. Zapustimo torej tudi ta pašnik, in bili smo že skoro uro hoda od estancije oddaljeni. Tako pridev počasi do zadnje črde. Plot je tu naredil ovinek, okoli katerega moramo. In baš ko hočemo zaviti, opazim ka-valerista, ki dirja proti nam.

"Stoj zaklicem. Ne naprej."

Tu pa udari z bicev mojega konja, da skoči naprej. In pre-dno sem mogel konja pomiriti. nas je že obkrožilo kakih 50 konjenikov, ki so skočili izza vogala. Nosili so vsi vojaško obliko. Bili so to predvre, strane postave, katere bi prej imel za roparje kot za vojake.

Pričakovali so nas za gr-mom, in vojaka, katerega odsočim pogredom nas ne pogleda. Med drevesi se ustavimo in razjaha-mo. Tu je bil torej glavni stan naših vojakov.

Drenjajo se tako blizu okoli nas, da so se naši konji komaj premikali. Raditev zaklicem:

"Kaj pomeni to! Nazaj, lju-dje!"

"Ljudje so govorili o riskiranju."

"Vsi ste naši ujetniki!" reče poročnik.

"Zakaj?"

"Bodete ž, zvedeli."

"Torej dajte prostor, da lahko govorim. Narazen!"

Konja potegnem za uzde, da se visoko spne pa ga z ostro-gami sumem v trebuh. V pol-krogu se zavri okoli sebe. Po-tom ga pa zopet prisilim, da skoči kvišku in brene z zadnjima nogama. Najbljži jezdenci so se morali umakniti, niso hoteli biti zadeti.

"Hej!" krči poveljniček. "Ne

odrite pota! Naprej, galop!"

To je bilo pametno od nje-ga. Njegova ceta se takoj po-dijo v galop in stisne mene s seboj. Komaj sem imel čas po-gledati kje je Monteso. Bil je tako začuden, da niti časa ni imel zaživigati svojim gavčem. Komaj smo med njimi. Vi-ki dem res lepe živali, katerih še nihče ni jahal. Vendar ne bi svojega rujavca zamenjal s kom drugim. Nikakor mi ne ugajalo, ker je poročnik nepre-stano motril mojega konja. Iz-javil se, da teh konj gotovo ne more kupiti, ker so predvij.

Zapustimo torej tudi ta pašnik, in bili smo že skoro uro hoda od estancije oddaljeni. Tako pridev počasi do zadnje črde. Plot je tu naredil ovinek, okoli katerega moramo. In baš ko hočemo zaviti, opazim ka-valerista, ki dirja proti nam.

"To je Rio YI, ki se steka nekaj kmil naprej v Rio Negre," mi reči Monteso. "Tu nekje bodo imeli taborišče."

Okočica se mi je zdela jako zapuščena. Niti ene črde ne opazim nikjer. Ko pridev na vrh gorovja in se polagona spuščamo navzdol proti reki, opazim jezdeca, ki nam počasi prihaja nasproti. Takoj spoznam aduta in tudi Monteso vpravšč.

"Ali vidite onega lopova? Ali veste, kdo je?"

"Kriminalni komisar. Slu-til sem, da ima on svojo roko vmes."

"Da imam puško, ga takoj ustrelim."

"Tega ne smete. Molčimo se-daj."

Lopov zelo prijazno pozdravi načelnika. Imenoval ga je majorja. Niti z enim samim pogledom nas ne pogleda. Med drevesi se ustavimo in razjaha-mo. Tu je bil torej glavni stan naših vojakov.

Tla so bila tukaj močviranta, radičesar tudi ni bilo živine v bližini. Vojaki so nas še vedno dobro obkroževali, vendar sem lahko dobro opa-zoval reko pred nami. Bila ni široka, toda morala je biti glo-boka.

Tu pa udari z bicev majorja. Pričeli smo že precej daleč, ko konečno dovolijo konjem, da gredo v koraku. Sedaj se je obrnem na poveljnička:

"Señor, kdaj izvemo, zakaj ste nas prisili k tej ježi?"

"V taboru," odvrne. "Sedaj pa molčete. Prav nič niamam veselja med potjo se z vami zabavati."

To se je glasilo jako ostro in sovražno; tako se govorí s po-tepih. Raditev mu jaz od-trem ga pa zopet prisilim, da skoči kvišku in brene z zadnjima nogama. Najbljži jezdenci so se morali umakniti, niso hoteli biti zadeti.

"Kaj ste vi, se vam bo kma-nju dokazalo. Ce ne molčete, vas

Dalje prihodnjič.

50.000 rojakov se lahko popolnoma prepriča, da so moja zdravila najboljša na svetu.

Dragi rojak J. Wahčič.

Te lepo pozdravim in te prosim, da mi pošlješ zopet take tinkture kakor zadnjič za lase; zgubil sem skoro že vse lase in sedaj ko sem se začel z Vašim zdravilom mazati, so mi začeli lepi gosti lasje rasti.

Joe Skraba, P. O. Box 142 Ely, Minn.

Cenjeni rojak J. Wahčič.

Lepo se zahvalim, lasje so mi popolnoma narastli, oprostite, da se Vam ni sem preje zahvalil, ker sem čakal tako dolgo, da sem se popolnoma prepričal. Še enkrat se Vam lepo zahvalim in Vas bom vsakemu priporočal. Vas pozdravim Vaš rojak

B. Profaca, Old Dominion Line S. S. Co. Norfolk, Va.

Cenjeni g. J. Wahčič.

Prosim Vas, da mi pošljete še en lonček Vaše Alpen Pomade ravno take ka-rsne ste mi poslali, ker ta pomada bo za mojega prijatelja. Meni so brke lepo narastle, za kar se Vam lepo zahvaljujem. Vas pozdravim Vaš dobro želeči Mike Nivich, 172 Watkins ave. Willmerding, Pa.

G. Jacob Wahčič.

Danes sem imel prilike viditi mojega prijatelja, s katerim sem govoril, in katerega ste Vi revmatizma popolnoma ozdravili, po imenu Josef Kalamir, on Vas meni jako priporoča, radi tega Vas prosim, da mi takoj pošljete eno steklenico "Wahčič's Fluid" za Revmatizem, pošljite po Expressu C. O. D. Vas pozdravim Vaš rojak

Peter Stritoš, 2229 Washington St. Gary, Ind.

G. Jacob Wahčič, Cleveland, Ohio.

Prosim pošljite mi še eno steklenico Vaše čudovite tinkture za lase, ker je ona, ki ste mi jo prvič poslali, tako dobra. Odkar rabim Vašo tinkturo so moji lasje veliko lepsi in so zelo rastli, zkar Vam ostanem vedno hvalezen in Vas pozdravim.

John Stup